

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Trifan Ivan Xxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxxx s. Xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 27.05.2016-10.06.2016
2. instanța de apel: 06.12.2016-28.02.2017
3. instanța de recurs: 14.07.2017-04.10.2017

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 10 iunie 2016, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Trifan Ivan Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 13 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Trifan Ivan, la data de 07 martie 2016, în jurul orei 23.00, aflându-se în locuința concubinei sale Lazarev Nalalia, situată în satul Xxxxxx r-nul Xxxxxx, fiind sub influența alcoolului, având intenția omorului unei persoane, din motivul unor relații ostile apărute spontan, știind cu certitudine că concubina sa Lazarev N. era gravidă, termenul aproximativ al gravidității fiind de 4 luni, i-a aplicat o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea gâtului, provocându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, în rezultatul căreia ultima a decedat la locul faptei.

Pe baza stării de fapt expuse, acțiunile lui Trifan I. au fost calificate de drept, în baza art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal – *omorul intenționat, săvârșit cu bună știință asupra unei femei gravide*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, prin care a solicitat să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, invocând că la momentul săvârșirii infracțiunii era în stare de ebrietate și nu-și dădea seama ce face.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, a fost respins ca fiind depus peste termen apelul declarat, fiind menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, inculpatul a fost prezent la examinarea cauzei penale intentate împotriva lui în ședința primei instanțe, a cunoscut despre soluția adoptată, a fost prezent la pronunțarea sentinței, a primit o copie a acesteia, unde este indicat expres care este termenul de atac al sentinței pronunțate. Deși, sentința a fost pronunțată la data de 10.06.2016, inculpatul a înaintat apel abia la data de 04.11.2016, adică peste termenul legal de 15 zile, prevăzut de legislația procesuală pentru declararea apelului.

Totodată, instanța de apel a reținut, că la judecarea cauzei penale în prima instanță inculpatul, Trifan I., a fost asistat de un apărător, iar la pronunțarea sentinței instanța a explicat calea și termenul de atac.

Astfel, în cazul dezacordului cu sentința adoptată la caz, inculpatul urma să înainteze apel în termenul legal de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, ținând cont de faptul, că Trifan I. a fost prezent la pronunțarea acesteia, cunoștea soluția adoptată, i-a fost explicat în ședință publică dreptul său de a ataca sentința în termen de 15 zile. Însă, inculpatul a depus apel la data de 04.11.2016, peste 5 luni de la pronunțarea sentinței, adică peste termenul legal de depunere a apelului, termenul - limită pentru declararea apelului împotriva sentinței expirând la data de 25.06.2016.

Instanța de apel a constatat, că întârzierea de a declara apel de către inculpat în cauza dată nu a fost determinată de motive întemeiate, iar în atare situație se atestă necesitatea respingerii apelului propriu-zis, ca fiind declarat peste termen.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul, Druță Boris, în numele inculpatului care solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Trifan I. să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel a respins apelul declarat de către inculpat din motiv că a omis termenul de declarare a acestuia, însă acest fapt nu a depins de voința ultimului, deoarece nu dispunea de cunoștințe juridice profunde;

- inculpatul și-a recunoscut vina, a favorizat la descoperirea acesteia, a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, este o persoană tânără, se căiește de cele săvârșite, iar toate aceste circumstanțe ar putea constitui temei de a-i fi aplicată acestuia o pedeapsă mai blândă, fără a-i fi agravată situația din motivul omiterii termenului de contestare a sentinței;

- este inechitabil, stabilirea unei pedepse cu închisoare pe un termen atât de mare.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând de a decide inadmisibilitatea acestuia.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Din sumarul recursului declarat, autorul acestuia îl întemeiază în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă fără a specifica concret care anume din temeiurile prevăzute la această normă se invocă ca fiind incidentă cazului de casare. Totodată, rezultând din conținutul recursului declarat, se atestă că recurentul își expune dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o ca fiind una prea aspră în raport cu circumstanțele reținute la caz și la personalitatea făptuitorului. Ținând cont de cele invocate în recurs, Colegiul consideră că din textul acestuia se desprinde și semnalarea cazului de casare stipulat la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume – s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând argumentele menționate în motivarea recursului declarat, la capitolul dezacordului cu individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, în cauza deferită judecării, Colegiul penal consideră, că instanța de apel justificat nu a pus în discuție aceste invocări, dat fiind faptul că apelul declarat de către inculpat a fost respins ca depus peste termen. Iar în cazul în care este adoptată o soluție de respingere a apelului ca depus peste termen, faptul dat nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal (a se vedea pct. 16 al Hotărârii Plenului CSJ *Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel nr. 22 din 12.12.2005*). Respectiv, ținând cont că argumentele invocate și menționate mai sus nu au constituit obiect de discuție în instanța de apel, pe motiv că această instanță nu a fost sesizată în termenul prevăzut de norma procesual-penală, Colegiul statuează, că temeiurile de casare în baza căruia și-a întemeiat recursul ordinar apărătorul inculpatului, nu sunt incidente în cauza deferită judecării.

Totodată, Colegiul penal notează, că instanța de apel a examinat și s-a pronunțat argumentat asupra chestiunii omiterii nejustificate a termenului de declarare a apelului de către inculpatul, Trifan I.

În conformitate cu prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

La capitolul dat, Colegiul menționează, că instanța de apel a reținut corect starea de fapt, din care rezultă că sentința a fost pronunțată integral la data de 10 iunie 2016 (f.d. 187-189), în prezența inculpatului și apărătorului său, fiindu-le explicat modul și termenul de atac, și înmânate potrivit recipisei (f.d. 190) copii ale sentinței, pentru cunoștință.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează, că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului

efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar, în prezenta speță, instanța de recurs specifică, că termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat începând cu data de 11 iunie 2016 și care a expirat la data de 27 iunie 2016 (ținând cont de faptul că 15-a zi, de 25 iunie 2016, care este o zi de odihnă - sâmbătă), însă inculpatul a depus apel abia la data de 03 noiembrie 2016, fiind evident omis termenul de atac.

Nu poate fi reținută de către Colegiul penal, alegația recurentului precum că nu-i este imputabil inculpatului, faptul că a omis termenul de apel, pe motiv că nu dispunea de cunoștințe juridice profunde, deoarece precum a fost menționat mai sus, reieșind și din lucrările cauzei, la momentul pronunțării integrale a sentinței inculpatului, în prezența apărătorul său, i-a fost explicat termenul de atac în caz de dezacord cu hotărârea judecătorească, fiindu-i înmănată și copia sentinței motivate. În asemenea împrejurări, nu este necesar ca inculpatul să dispună de cunoștințe juridice profunde pentru a-și exercita dreptul de a ataca o hotărâre judecătorească, respectiv nu pot fi reținute aserțiunile recurentului, precum că inculpatului i-au fost încălcate drepturile la un proces echitabil și recurs efectiv.

Având ca reper considerentele expuse supra, Colegiul penal, conchide că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către inculpat, a fost depășit, iar circumstanțele enunțate denotă, că instanța de apel, potrivit părții descriptive a deciziei adoptate, nu a comis erorile de drept în raport cu motivele invocate de recurent, astfel legal și întemeiat a respins apelul ultimului ca depus peste termen, iar decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

Generalizând raționamentele mai sus nominalizate, Colegiul concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, în cauza penală privind-l pe **Trifan Ivan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 25 octombrie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie